

Bohoslužby v Zábřeze 16.srpna 2015

J 6,51-58

Milé sestry, milí bratři, chléb je důležitá součást stravy. Možná to už dnes tolik nepozorujeme, máme přeci jen mnoho různých náhražek, které ten klasický chléb z jídelníčku vytlačují. Ale stejně je chléb stále důležitý a bez něj si život jen těžko představíme. Pro lid Ježíšovy doby to platilo ještě silněji. Cokoliv se jedlo, byl u toho také chléb. Takže pokud Ježíš mluví o chlebu a to navíc chlebu života, lidé pozorně naslouchají, vědí, že se mluví o věcech nesmírně důležitých. Již také pochopili, že není chléb jako chléb. Při putování pouští dostávali chléb z nebe, manu. Byl to dar Boží milosti, protože jiným způsobem se tenkrát chléb získat nedal. A hle, Ježíš znovu mluví o chlebu, který přichází jako dar Boží milosti, protože jiným způsobem se k němu dostat nelze. Chléb, který přichází z nebes, je chléb, který nelze vypěstovat na zemi. Lze ho jen přijmout z Boží ruky.

Vše se zdálo docela v pohodě, dokud Ježíš neřekl, že on je ten chléb, který sestupuje z nebe. Už jen ta představa Ježíše jako někoho, kdo pochází z nebeské sféry byla náročná. A nyní jde ještě hlouběji a tvrdí, že on je ten chléb, ze kterého je potřeba jíst. Není divu, že se posluchači mezi sebou začínají přit, jak se to může stát. Jak nám tento člověk může dát k jídlu své tělo? Ježíš tuto otázku slyší a tak by se dala očekávat nějaká reakce. Vždyť je to skutečně těžká otázka. Jak si s ní poradit? Jak ji uchopit a vysvětlit to jedení Ježíše? Je vůbec nějaká možnost, jak někoho jíst? Ze zkušenosti Zákona ani tradice se nic neobjevuje. O tom, že by byl někdo jeden, ještě nikdo neslyšel. A ta by bylo skutečně dobré, kdyby Ježíš řekl, jak to myslí. Určitě půjde o nějaký obraz. Přece by nebyl tak zvrhlý, aby se nechal rozkrájet a sníst. To by bylo proti Bohu a je asi těžko představitelné, že by to tak Ježíš chtěl. Nehledě k tomu, že by asi prakticky nebylo ani možné. Pár jedinců by se najedlo a co další? Ti by již neměli přístup k věčnému životu? Zkrátka je jasné, že Ježíš má něco za lubem, něco chce říct, ukázat učedníkům nezvyklý způsob sycení chlebem.

Ježíšova odpověď situaci příliš nevyjasnila, spíše naopak. Ještě dokonce přidal slova o pití krve. Kdo nebude jíst tělo syna člověka a pít jeho krev, nebude mít věčný život. Ježíš nic moc tedy nevysvětluje. Spíše ještě dodává, že v něm je život, který do něj vložil jeho Otec a tento život přejde na každého, kdo ho jí. Je tedy zřejmé, co je důležité pro věčný život, pro přijetí života z Božích rukou. Avšak, jak se to dá prakticky udělat a proč vůbec Ježíš volí takovouto cestu? Proč se to tak všechno točí kolem jedení, kolem pokrmu, který přichází z nebe? Jistě by byla i jiná cesta k dosažení věčného života, která by tolik nemotala posluchačům hlavy.

Abychom Ježíši mohli porozumět, je potřeba si uvědomit, jak to s tím životem věčným je. Kdy na něj člověk ztratil nárok? Co stálo za událostí, která člověka odloučila od Boha? Bylo to jídlo. Člověk neposlechl Hospodina a pojedl, co neměl. Jídlem se chtěl dostat někam, kam vedla jiná cesta. Přijal tak pokrm, který nebyl z Boží ruky a tím ztratil Boží blízkost. Dobývání chleba ze země se pak stalo symbolem Božího trestu. Místo toho, aby směl člověk vztáhnout ruce po ovoci stromu života, opustil Boží zahradu s tím, že jeho život míří ke smrti. Když Ježíš mluví o chlebu života sestupujícího z nebe, ukazuje právě k této události. Člověk smí přijmout pokrm z Boží ruky, který vede k návratu života. Je to čin, který mění vztah mezi člověkem a Bohem, přikrývá propast, která se lidskou neposlušností otevřela. Ježíš jako chléb z nebe je pečetí Božího odpuštění. Kromě toho je docela zajímavá spojitost Ježíše a oběti, kterou přináší. On je smířící obětí za lidský hřích. Ta se nejedla. Avšak jeho oběť také ukazuje ještě jinam a sice k hodu beránka, případně k oběti pokojné, která utužovala společenství a vztah společenství k Hospodinu. A to jsou oběti, které se jí. Tím, že je člověk pojídá, má na nich podíl a má podíl na jejich účelu či účinku. Vztahuje na sebe jejich platnost. A o to jde i u Ježíše. Kdo má mít na jeho oběti podíl, musí z této oběti jíst. Je-li on tou obětí, musí jíst z jeho těla.

Mnohem závažnější než jedení těla, je pití krve. Požívání krve zakazuje Zákon Mojžíšův. Krev je znamení smlouvy a patří Hospodinu. To zajisté znal každý Izraelec a vědět to musel i Ježíš. Proč tedy říká, že je nutné, aby ti, kdo chtějí získat věčný život, pili jeho krev? Krev je život. Jelikož člověk svůj život prohrál, když v ráji uvěřil slovu hada, patří jeho krev Hospodinu. Avšak v Ježíši dochází ke změně. Zde je naopak krev jako symbol života člověku dávána, protože je mu dáván z Boží ruky sám život. Proto Ježíš mluví o pití krve, i když se to zdá být v rozporu s příkazy Zákona Mojžíšova. Pití krve je součástí přijetí Boží ruky podávající člověku smíření. Vlastně to jedení Ježíšova těla a pití jeho krve ukazuje k tomu, že v Ježíšově se děje něco radikálně nového mezi Bohem a člověkem. Přichází ten vytoužený okamžik, kdy je zlomena moc hříchu a člověku je nabídnuto, aby se znovu stal Božím dítětem, tak jako jím byl Adam s Evou předtím, než pojedli zakázané ovoce.

V Ježíši Kristu se uzavírá nová smlouva mezi Bohem a člověkem. Znamení této smlouvy je podobně jako u smlouvy na Sinaji krev a oběť. Avšak jejich podoba doznává změny. Obětí je sám Ježíš a pečetí smlouvy jeho prolitá krev. Už tedy nejde o oběti přinášené z řad zvířat, ale jde o jednu oběť mající již trvalou platnost. K této oběti se připojuje potom každý, kdo ji přijímá jako pokrm věčného života, když zároveň přijímá Ježíšovo tělo a krev jako pokrm věčného nasycení. Takto tedy lze vnímat Ježíšova slova o tom, že je třeba jíst jeho jako chléb z nebe, jako ten pravý chléb a pít jeho krev jako pravý nápoj.

Slova o pravém pokrmu a pravém nápoji, o chlebu života a krvi, ukazují k událostem velikonoce a poslední večeři Ježíše s jeho učedníky. Zde vzal do rukou chléb a řekl, že toto je jeho tělo. A

pak také kalich, který požehnal, a řekl, že to je kalich jeho krve, která pečeti smlouvu. Tímto způsobem tedy dává odpověď na otázku, jak je možné jíst jeho tělo a pít jeho krev. Je to možné, kdy přijímáme chléb a víno při večeři Páně. Její hodnotu si tak znovu můžeme nad tímto textem připomínat. Je to přijímání pokrmu k věčnému životu. Často mluvíme o připomínce, vzpomínce na událost posledního večera. Ale smíme vnímat i něco víc. Nejde jen o připomínku, ale také o zpřítomnění. Znovu si uvědomujeme, že náš život je vykoupen Ježíšovou obětí na kříži, jsme oživeni jeho krví. Neplatilo to jen tehdy, ale platí to stále a stále se nám tento pokrm nabízí jako posila na cestě života.

Je to docela děsivá představa, pojídání Ježíše a pití jeho krve. Avšak nejde o kanibalismus, kde se pojídá fyzické Ježíšovo tělo. Jde spíše o přijetí Ježíše. Pokrm je to, co nás posiluje, krev je to, co nám dává život. Potřebujeme pokrm i nápoj, abychom nezemřeli. Nad dnešním textem tak smíme poznat, že není rozhodující, co projde ústy, ale je rozhodující, co pronikne do našeho nitra. Přijímat jako pokrm Ježíše znamená přijímat samotného Boha. Vždyť Ježíš je jeho Synem a původcem jeho Ducha. Spolu s Ježíšem tak přijímáme jeho božství, dáváme se Bohu, aby naplnil naše nitro. A stává se také jeho součástí. Plní se tak i to, co zaslíbil prorok Jeremiáš, že Zákon Boží bude v našem srdci. Spolu s Bohem vstupuje do nás jeho slovo a my tak můžeme lépe poznávat, co toto slovo říká našim životům. Dochází k velice blízkému splynutí mezi námi a Bohem. Proto je důležité, abychom se občerstvovali jeho pokrmem. Vždyť je to pokrm, který nedává sílu našemu tělu, ale dává posilu duchu, který je tak připraven jít za Ježíšem, posilovat náš život, aby nebyl jen konzumentem chleba, ale nástrojem Božím.

Jsme zvyklí jíst a pít, odpočívat, dávat našemu tělu šanci se znovu vzpamatovat a připravit na další aktivitu. Stejnou měrou potřebuje odpočívat a dobírat síly i náš duch, naše nitro. Ježíš nám ukazuje, aj se i zde můžeme nasytit. A je to sycení důležitější, než chlebem a vodou, protože pokud jen myslíme na své tělo, vede nás to ke smrti. Péče o ducha je ale cestou k životu. Protože duch je právě to, co naplňuje naše životy. Bez ducha bychom byli jen prázdná tělesná schránka. Proto smíme s vděčností přijímat i tato zpočátku nesrozumitelná Ježíšova slova. Dává nám možnost, abychom mohli žít nejen tak, jak potřebují naše těla, ale i tak, jak se líbí Božímu Duchu. Přijímejme tedy s radostí nejen chléb vezdejší, který v různých obměnách sytí naše tělo, ale i ten chléb duchovní, samotného Ježíše, který k věčnosti vede naši celou existenci.

Pane Ježíši, jsi pravým pokrmem našeho života. Pokud bychom nemohli přijímat tebe ve slovu, Duchu, či pod podobou chleba a vína, byl by náš život velice prázdný. Tebou se smíme sytit a tak prosíme dej, ať ve tvé oběti nacházíme novou naději našim životům.

Neděle 16.srpna 2015

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Úterý, 01 Březen 2016 10:40 -

Amen.